

давства й таким чином захищають правовідносини, які існують в суспільстві [8, с. 683].

Список використаної літератури

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР) – 1996. – № 30, ст. 141.
2. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996р. № 393\96-ВР // ВВР, 1996, № 47- ст. 1-20.
3. Божко Д. Розгляд звернень громадян: проблеми та шляхи рішення / Д. Божко // Урядовий Кур'єр від 25.05.2000. - 725 с.
4. Головченко В. В. Правозастосування і захист прав людини в суверенній Україні / В. В. Головченко, О. В. Головченко. - Чернігів, вид. Лозовий В. М., 2012. – 389 с.
5. Гончаренко О. М. Права людини в Україні / О. М. Гончаренко. - К.: Знання, 2008. – 437 с.
6. Ковкін П. О. Організація процесу вирішення проблем громадян / П. О. Ковкін // Віче від 06.08.1998 – 495с.
7. Колесова Н. С. Зазначена праця / Н. С. Колесова. - К.: Юрінком Інтер, 2008. – 151 с.
8. Мелашенко В. Ф. Основи конституційного права України / В. Ф. Мелашенко. - Київ, 1995. – 683 с.
9. Олефіренко Е. О. Конституційно-правові основи формування в Україні громадянського суспільства / Е. О. Олефіренко // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 2. Том 30. – Иваново: Маркова А. Д., 2014. – С. 65-68.
10. Совгіря О. В. Конституційне право України / О. В. Совгіря. - Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 631 с.

УДК 342.56

Савицька О. О., студентка 124 групи, Чернігівський національний технологічний університет

Марущак О. А. асистент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права, Чернігівський національний технологічний університет

ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОЇ СИСТЕМИ США

У системі державної влади, яка спирається на поділ влади і пануванні права, судові органи виступають як самостійні і незалежні носії широких владних повноважень. Специфіка американського громадянського суспільства, заснованого на свободі, визначила важливу роль судових органів у всіх сферах. Сполучені Штати Америки іноді називають «державою суддів», тим самим відзначаючи, що там існує кілька різних судових систем, незалежних одна від одної. У багатьох випадках діє паралельна юрисдикція двох або більше судових систем. Це і зумовлює складність судоустрою Сполучених Штатів Америки.

У США функціонують паралельно єдина федеральна система судів і самостійні судові системи кожного із 50 штатів, округу Колумбія та чотирьох федеральних територій. Судові системи штатів надзвичайно різноманітні: не знайдеться і двох штатів з однаковими системами судів. Кожен з п'ятидесяти штатів має свою власну конституцію, яка фіксує принцип поділу влади. У деяких штатах конституція створює судову систему повністю, причому як на рівні загальної юрисдикції, так і на рівні апеляційних судів, в інших конституція обмежується тим, що уповноважує законодавчу владу створювати судову структуру. Судові системи нагадують одна одну в загальних рисах. Однак у своїх деталях вони, як і решта аспектів діяльності урядів штатів, також відрізняються одна від одної [1].

Кожен штат, а також округ Колумбія та Пуерто-Ріко має свою незалежно діючу судову систему. Система судів штатів, так само як і федеральних судів, побудована за принципом піраміди. У більшості штатів існує трьохступенева судова система, що складається з судів першої інстанції (інколи їх називають першими судами, окружними судами чи регіональними судами), апеляційного суду та суду останньої інстанції (його називають Верховним Судом). Двоступінчаста система загальних судів, що включає в себе лише суди першої інстанції і вищий судовий орган, зазвичай властива невеликою за розмірами і населенню штатам, а триступінчата, з судами проміжної, апеляційної юрисдикції, більш великим штатам, у судах яких розглядається велика кількість цивільних і кримінальних справ.

Суд, що очолює судову систему в штаті, найчастіше носить назву верховного суду, проте в ряді штатів він називається апеляційним судом. Вони складаються з п'яти - дев'яти суддів, один з яких призначається головою суду. Верховні і відповідні їм суди штатів займаються, головним чином, розглядом апеляційних скарг на рішення нижчих судів. Як правило, в тих штатах, де судова система є триланковою, вищі суди розглядають скарги лише з питань права, але не факту, приймаючи їх до розгляду виключно на свій розсуд, крім апеляцій на вироки до смертної кари, які підлягають обов'язковому розгляду вищою судовою інстанцією штату [2, с. 117]. У штатах з дворівневою системою судів верховні суди зобов'язані вирішувати всі без винятку скарги, що надходять до них. В якості суду першої інстанції вищий суд штату найчастіше розглядає скарги на незаконне утримання під вартою (у порядку хабеас корпус), а також найбільш складні цивільні і кримінальні справи.

Вищим судам штатів належить важлива роль у здійсненні конституційного контролю (причому на предмет відповідності правових актів штату не тільки його власної конституції, а й Конституції США), а також тлумачення положень конституції і законодавства даного штату.

Суди проміжної, або апеляційної, юрисдикції створені в ряді штатів для розгляду скарг на вироки і рішення судів першої інстанції та інших судових і квазісудових органів. Вони мають різні найменування, але найчастіше називаються апеляційними судами. При цьому в деяких штатах створені апеляційні суди окремо по цивільних і кримінальних справах, в інших - суди проміжної інстанції функціонують на правах апеляційних відділень Верховного суду США [3, с. 76].

До складу апеляційних судів штатів входять від 10 до 50 суддів. Слухання справ зазвичай проводять колеґії з трьох суддів. У деяких штатах суди проміжної ланки здійснюють функції не тільки апеляційної, а й першої інстанції, розглядаючи певні категорії найбільш серйозних цивільних і кримінальних справ (наприклад, про злочини за які може бути призначено покарання у вигляді позбавлення волі на строк понад п'ять років) [3, с. 78].

Суди першої інстанції найчастіше іменуються окружними судами штатів. Юрисдикція цих судів вельми широка. Вони розглядають по першій інстанції цивільні і кримінальні справи, що входять в компетенцію федеральної юстиції, а також скарги на дії адміністративних відомств. Кримінальні справи і цивільні позови по більшості категорій справ з сумою позову понад 20 доларів слухаються з участю присяжних, якщо на цьому наполягає обвинувачений або позивач [1].

Суди першої інстанції іноді розділяються на суди загальної юрисдикції та спеціалізовані суди. Спеціалізовані суди штатів - це суди першої інстанції обмеженої юрисдикції, які розглядають справи по певному колу питань, зокрема - суди по питанням дорожнього руху, сімейного права. Рішення даних судів можуть бути оскаржені в судах штатів загальної юрисдикції.

Крім названих ланок загальної системи судів у кожному американському штаті є суди обмеженої юрисдикції, яким довіряється розглядати справи по мало-значних злочинах, що караються штрафами або, як правило, лише короткостроко-

вим позбавленням волі, а також цивільні справи з невеликою сумою позову, частіше всього до 1000 доларів. Вони мають назви муніципальних міських, поліцейських судів, іноді судів графств, судів загальних сесій. Справи в них слухають магістрати або мирові судді, не обов'язково мають професійної юридичної підготовки.

У багатьох штатах діють також суди спеціальної юрисдикції або самостійно, або при окружних судах. Це суди по податках, щодо земельних спорів, у справах про спадщину, за претензіями до влади штатів, суди, розбирають величезна кількість справ про порушення правил дорожнього руху [4, с. 98].

З ряду питань компетенція федеральних судів і судів штатів співпадає (як у кримінальних, так і по цивільних справах), що викликало до життя досить складні правила розмежування їхніх функцій. За певних ситуацій у органів обвинувачення та у позивачів у цивільних справах створюються можливості вибору між зверненням до суду одного з штатів або до федерального суду, а в деяких дуже рідкісних випадках допускається звернення до федерального суду зі скаргою у справі, що розглядається в суді штату, але тільки якщо мова йде про тлумачення чи застосування норм федерального права. Переважна частина кримінальних і цивільних справ розглядається судами штатів, і лише відносно невелика їх частина (5-10%) виявляється предметом розгляду федеральних судів.

Сполучених Штатів Америки - це країна, яка дійсно має досить унікальну судову систему, що зумовлено федеративним устроєм США. негативним у загальній судовій системі США є те, що там існує декілька різних судових систем, незалежних одна від одної. У багатьох випадках діє паралельна юрисдикція двох або більше судових систем, що також обумовлюється федеративним устроєм. Поділ судових органів на федеральні та суди штатів лише ускладнює судові процедури країни.

Список використаної літератури

1. Товпеко Я. К. Судова система США: історико-правові погляди. / Я. К. Товпеко. - К. - 2012.
2. Барабаш Б. В. Судова система штатів у США та її функціонування / Б. В. Барабаш // Право України. - 2001. - №8.
3. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Под ред. Сухарева. - М.: 2003. : Издательство «Норма».
4. Молдован В. В. Судустрій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН: Навч. Посіб. - К.: Кондор, 2003.

УДК 340.15:341

Самко А. М., студент гр. ПР-142 юридичного факультету ННІ права і соціальних технологій, Чернігівський національний технологічний університет

Козинець О. Г., к. і. н., доцент, зав. кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права юридичного факультету ННІ права і соціальних технологій, Чернігівський національний технологічний університет

ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ СЕРБІЇ

У багатовіковій історії сербського народу існувало безліч трагічних подій і моментів, коли на чашу ваг було поставлено його майбутнє. Для цього досить згадати турецьке завоювання Балканського півострова в середні віки, у результаті чого Сербія опинилася під османським гнітом; події початку ХХ ст., пов'язані з Першою світовою війною, коли на сербів обрушився могутній австро-німецький